

ACADEMIA ROMÂNĂ

Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii

– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

Vol. XVI/2023

Editura MEGA

IOAN MUNTEANU: BRĂILA PRIN VEACURI ȘI ÎN ZILELE NOASTRE

Mirela-Adriana ANGHELACHE¹

mirelaadrianaa@yahoo.com

ABSTRACT: The article reviews the volume entitled “Brăila prin veacuri și în zilele noastre” [Brăila through the ages and nowadays], by means of which the author, Ioan Munteanu, makes an extensive monography of the city and its surroundings. Details of the history of development from the beginnings to the present day are presented, involving all the important aspects of the economy and social-political life of both the city and the county with the same name. The information is up to date, including statistical data illustrating the comprehensive picture of Brăila. The volume is a good guide for historians and for those who wish to document and write down about a city that played an important role in defining Romanian modernity, but which today is suffering a period of decline.

KEYWORDS: Brăila, history, city, county, economic development.

Mai înainte de toate fiind de profesie Brăilean, domnul profesor Ioan Munteanu nu-și trădează vocația și „recidivează” cu un nou volum dedicat urbei brăilene – *Brăila prin veacuri și în zilele noastre* – tipărit anul trecut la Editura Proilavia, un volum de colecție atât prin sintetizarea și sistematizarea informațiilor despre oraș, cât și prin calitatea ireproșabilă în sine a cărții – coperte cartonate, hârtie albă, fonturi și paginație clare fără să obosească ochiul etc.

Un oraș adevărat trebuie să aibă memorie, iar domnul profesor se numără printre acei care țin vie istoria Brăilei, pentru a nu fi condamnată, așa cum metaforic spune și, din păcate, atât de adevărat, la *un Alzheimer social*.

Titlul lucrării ne indică faptul că ne aflăm în fața unui compendiu prin amploarea și aprofundarea subiectului ales. Cartea este în același timp istorie și istorisire a unui pedant cercetător al documentelor, dar și asiduu observator și consemnator al etapelor dezvoltării sinuoase a urbei noastre,

¹ Cercetător științific la Institutul de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” al Academiei Române; membru titular al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

de la începuturi până în vremurile noastre. În acest sens, vom găsi în paginile cărții numeroase actualizări bibliografice și statistice.

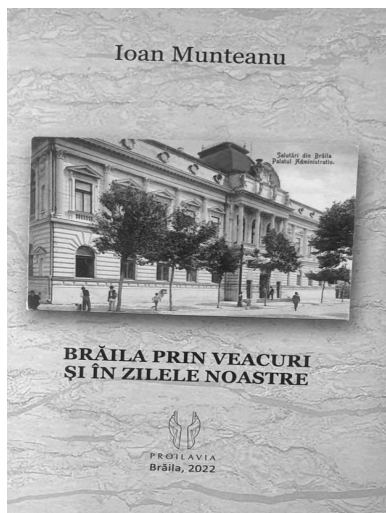

Foto nr. 1 – Coperta cărții, față: BRĂILA PRIN VEACURI ȘI ÎN ZILELE NOASTRE. Autor Ioan Munteanu. Ed. PROILAVIA, Brăila, 2022, 368 pg., ISBN 978-606-8972-90-9.

Foto nr. 2 – Coperta cărții, verso: BRĂILA PRIN VEACURI ȘI ÎN ZILELE NOASTRE. Autor Ioan Munteanu. Ed. PROILAVIA, Brăila, 2022, 368 pg., ISBN 978-606-8972-90-9.

Inițial sunt trecute în revistă argumentele devenirii orașului care cuprind atestarea documentară a locului și rolul economic jucat de acesta de-a lungul vremurilor, îndeosebi în ceea ce privește pescuitul și comerțul cerealier. În continuare, Brăila este surprinsă ca oraș și județ într-un excurs documentar care cuprinde aspectele dezvoltării ei (populație, economie, cultură, sănătate, instituții publice) în anumiți ani sau perioade importante: în anul 1938, care reprezintă ultima etapă a evoluției tipice a sistemului economiei private de piață în România; în perioada 1940–1947 de economie militarizată, mai întâi sub influența misiunilor militare germane și ulterior a armatei sovietice de ocupație; în perioada 1948–1965 de sovietizare a României, unde găsim o amplă prezentare a coloniilor și lagărelor de muncă din Balta Brăilei și Bărăgan (a se consulta și anexele); în perioada

1945–197 – cu referire la „epoca de aur” a creșterii economice a U.R.S.S.-ului și țărilor satelit; precum și în perioadele 1967–1980, 1981–985, 1986–1990.

Inedite sunt prezentarea planului cincinal de dezvoltare economico-socială a județului în perioada 1991–1995 care anunța masive investiții, ca de exemplu, construcția unui pod peste Dunăre (proiect reinițiat cu o mega-investiție de 500 mil. de euro și construit de o firmă italiană în perioada 2018–2022) etc., investiții în proiecte care păreau futuriste dar, se pare, realizabile și în cincinalele subsecvente și care ar fi dus la creșterea nivelului de trai al județului și, implicit, al orașului; prezentarea etapelor colectivizării în județ precum și prezentarea dezvoltării ulterioare a agriculturii pe baza planurilor cincinale, dar și precizarea neajunsurilor „noii revoluției agrare” lansată în 1981 de președintele Nicolae Ceaușescu; evoluția cooperăției meșteșugărești.

În capitolul *Brăila zilelor noastre (Decembrie 1989 – up to date)* și subcapitolele aferente autorul datează desfășurarea evenimentelor din decembrie 1989 – când orașul capătă atributul de martir datorită jertfelor de sânge a nu mai puțin de 45 de eroi, prezintă pluralismul partidist după așa-zisa Revoluție, dar și avatarurile păguboase sau profitabile ale industriei brăilene – un exemplu de succes fiind șantierul naval, și ale agriculturii – cu povestea de succes a Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare agricolă (SCDA). Preferăm să exemplificăm cu reușitele menționate în carte pentru o notă de optimism asupra dezvoltării regiunii. Din păcate, exemplele eșecurilor sunt mult mai numeroase, ilustrând mai degrabă gloria apusă a unui oraș și regiuni atât de prospere odinioară – un citat din Iorga din *Argument* spune că „Brăila, oraș și județ, e un punct de voiciune și energie”, și tot Iorga numea Brăila „maica Țării Românești”.

Imaginea Brăilei la zi este prezentată prin date statistice actualizate (iunie 2022), volumului fiindu-i anexat și un tabel exhaustiv cu *ponderea Brăilei la nivel național* (cu 286 de repere) în perioada 2018–2020, dar și prin diferite ierarhizări în ceea ce privește contribuabilii mari și mijlocii, firme și investiții etc.

În partea finală sunt adăugate capitole cu privire la urbanism și structuri urbane, demografia județului, personalitățile care fac cinste orașului, o scurtă prezentare a tramei orașului (despre străzile orașului și relevanța lor istorică puteți citi în amănunt în cele trei volume dedicate lor²) și un

² este vorba de volumele apărute tot la Editura Proilavia, în anul 2021 – STRADELE

Curs scurt de Istoria României contemporane (1948–1989) care contextualizează evoluția Brăilei, subliniind încă o dată că toate strategiile politice păguboase luate la nivel la țară au afectat iremediabil și orașul de la Dunăre.

De remarcat sunt reflecțiile critice și pertinente ale autorului cu privire la acțiunile social-economice și politice care au fost făcute pe parcursul anilor în orașul și județul Brăila de către factorii de decizie, domnia sa dovedind o atitudine civică și implicată în viața urbei.

Și prin această carte autorul aduce un prinos orașului și face o pledoarie pentru eforturile necesare ca Brăila să-și redobândească prosperitatea. Să sperăm că mulți vor citi acest volum, inclusiv și acele personalități care pot face ceva efectiv pentru bunăstarea orașului.